

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 11.

Liublani. v petek 15. januarija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 14. januarija.

Trgovinske pogodbe.

V nasprotju s svojimi goriškimi tovariši, ki zastopajo vinogradne okraje, govoril je včeraj grof Franc Coronini za vinsko carino z Italijo, od katere pričakuje ugodnih uspehov za goriške vinorejce. Njemu celó ne bi bilo prav, ko bi Italija z znižanjem svoje carine ne prisilila Avstrije znižati i svojo na 3 gld. 20 kr., zato je v posebni resoluciji predlagal, naj Avstrija od Italije zahteva isto pravico, da sme namreč tudi ona znižati carino od vina na 3 gld. 20 kr. in da mora Italija v istem trenutku svojo znižati na 5 lir 77 centezimov. Grof Coronini je ostro prijel tudi vlado, da premalo ali nič ne stori za vinorejce. Druge vlade znižujejo vozne tarife, napravljajo posebne vinske agenture, nastavljajo tehnike, ki proti majhni plači preiskujejo vina, prevažajo vina po vojnih ladijah za poskus, ali morejo prenašati daljno vožnjo čez morje, krepko podpirajo vinorejce v boju zoper trtno uš, pri nas pa se od vsega tega nič ne zgodi in najboljši zakoni se po poznejših vladnih odredbah spravljajo skoraj ob vso veljavo. Vinorejci so prosili, naj se zniža carina na modro galico, pa zastonj, segali bi radi po ameriških trtah, pa jih ne dobé. Zato priporoča drugo resolucijo, ki vladi naroča: 1. da zniža voznino; 2. da pospešuje prodajo avstrijskih vin v vnanjih deželah; 3. da izdatnejše podpira vinorejce v zatiranju trtné uši.

Danes je prišel prvi na vrsto slovenski štajerski poslanec Robič, ki je govoril zoper italijansko pogodbo z ozirom na carino od vina. Povdarjal je veliko nevarnost dotične določbe za vinorejo na Štajerskem, katere Štajerci ne morejo opustiti, ker bi vsled tega ne propadli samo posamezni posestniki, ampak tudi mnoge vincarske rodbine. Tolažijo jih sicer, da Italija ne zniža svoje carine, ali če pri-

dejo pri nas slabe, v Italiji pa dobre letine, se to gotovo zgodi. Poslanec Šuklje se je tolažil s tem, da dobé tudi v Italiji trtno uš; ali tudi ta tolažba ne velja; prvič mora on temu oporekati iz krščanske ljubezni, ki velevala, da bližnjemu ne želimo nič hudega, drugič je vinoreja na Italijanskem vsa drugačna, kakor pri nas, ker v Italiji nimajo skupno ležečih vinogradov in tretjič primanjkuje Italiji tako izvrstna odgojilnica trtné uši, kakoršna je imela Avstrija v Klosterneburgu. (Splošna živahna veselost.) Celi govor Vam pošljem jutri po stenografičnem zapisniku.

Drugi govornik je bil Stalitz, ki je s stališča svetovnega prometa hvalil trgovinske pogodbe in se poganjal za koristi, ki jih živahna trgovina pripravlja Trstu. Pritoževal se je tudi, da samo trije poslanci za Trst ne zadostujejo, ampak da bi jih bilo treba več zaradi važnosti tržaškega mesta. G. Stalitz je bil menda zapustil spomin, ko je to rekel, ker ima Trst že zdaj 4 poslance, kar je v primeri s prebivalstvom več kakor zadostno.

Tretji govornik dunajski krščansko-socialni poslanec Gessmann je nasprotoval pogodbam zaradi škode, katero prizadevajo avstrijski zlasti dunajski industriji, levičarski dunajski poslanec Neuber pa jih je iz ravno istih razlogov hvalisal. Zadnji govornik je bil dr. Vašaty, ki je v dolgem govoru z drugimi besedami ponavljal, kar sta pred njim govorila njegova mladočeška tovariša. Jutri pride prvi na vrsto poljski poslanec Kozłowski, za njim pa knez Liechtenstein. Tudi trgovinski minister Bacquehem govori menda jutri. Minister poljedelstva grof Falkenhayn je govoril že danes precej za Stalitzem in se zlasti obračal proti grofu Coroniniju, češ, da je bilo v tej zbornici čuti že veliko in strastnih napadov na vlado, da je pa tako neopravičeno in hudo, kakor goriški poslanec še ni napadal nihče. Minister je potem našteval, kaj je vlada storila za povzdigo in prospeh vinoreje in zlasti še omenjal, da imajo toliko ameriških trt v zalogi, da jih še

prodati ne morejo. Seja je trajala od 10. ure popoldne do 4. ure popoldne.

Kakor se kaže, trajala bo razprava še do ponedeljka, mogoče pa tudi še dalje, ker hočejo pustiti, da pride kolikor mogoče dosti poslancev k besedi. Glavna govornika in poročevalca toraj gotovo pred torkom ne prideta na vrsto.

Iz vinorejskih okrajev še zmerom prihajajo mnoge peticije zoper znižanje carine od vina. Med drugimi je izročil dr. Ferjančič dotične peticije kmetijske podružnice vipavske in nekaterih vipavskih občin za premembo pogodbe z Italijo z ozirom na vinsko carino. Med tem pa, ko se pri nas bije tako silen in hud boj zaradi te carine, je na Ogerskem v tem oziru vse mirno, dasi je vinoreja tam še obilnejša, kakor pri nas in ogerski poslanec Matlekovič, ki velja kot poseben strokovnjak v carinskih in trgovinskih pogodbah, v najnovejši številki strokovnega časnika piše, da se Avstriji in Ogorskemu ni bati italijanskega vina. Bomo videli, kdo ima konečno pravo.

Deželni zbori

se ne snidejo meseca februarja, ampak v začetku meseca marca, ker bode državni zbor dotlej nadaljeval svoje zborovanje in rešil najnujnejše reči, potem pa se do jeseni razšel na počitnice. Ako kateri zbori ne bodo mogli rešiti svojih poslov do Velike noči, ki bo letos 17. aprila, sešli se bodo še po praznikih, da izvršijo svojo nalogo. Tako je bilo danes skleneno sporazumno od vlade in načelnikov državnoborskih klubov in pri tem ostane.

Cesar Franc Jožef v Rim?

Rim, 11. januarija 1892.

Odkar je londonski list „Times“ raznesel osnovano vest med sret, da je kardinal dr. Gruscha pri svojem zadnjem potovanju v Rim imel nalogo, med Kvirinalom in Vatikanom posredovati gledé obiska avstrijskega cesarja Franca Jožefa v Rimu,

LISTEK

Umetni dež.

V Zjedinjenih državah severnoameriških so obširni kraji, v katerih skoro nikdar ne dežuje. Zaradi tega se v teh krajih vzlic vsem prizadevanjem ni moglo razvesti kmetijstvo. Kjer je vzraslo kaj trave, so jo popasli. Sem ter tje, če je lega kraja bila ugodna, se je tudi poskusilo z umetnim napeljevanjem vode. To je pa bilo tudi preveč drago. Prišli so na misel, da bi priredili umetni dež.

Kakor pri mnogih drugih iznajdbah, tako so tudi tukaj Amerikanci dobili prvi migljaj iz Evrope, potem pa so sami stvar praktično porabili in izveli. Ob poslednji nemško-francoski vojni je na francoskih bojiščih skoro slednji dan deževalo ob času, ko dež sicer ni navaden. Nemški listi so izrekli svoje mnenje, da to prihaja od streljanja, ki stresa zrak. V Evropi seveda ni nikdo mislil na to, da bi se ta opazovanja dala kako v korist porabiti, drugače pa orakični Amerikanec. Inženier Eduard Powers iz Wiskonsina je prvi prišel na misel, da bi se s streljanjem morda dal privabiti umeten dež. Da bi se pa bolj prepričal, če res streljanje napravlja dež, je jel nabirati in priobčevati statistična

poročila o vremenih v raznih vojnah, zlasti v meksiškanski vojni 1847. leta in severnoameriški državljanski vojni (1861. do 1865. leta). Prebrskal je po časopisih in drugih poročilih, kjer je le mogel kaj dobiti, in videl je, da je v vojnih letih deževalo v krajih, v katerih sicer nikdar ne dežuje. Powersove preiskave vzbudile so občno pozornost in v sledečih letih so se generali Sherman, Garfield, Logan in senator Farwell mnogo bavili z vprašanjem, kako bi se dal napraviti umeten dež. Le previsoki stroški so ovirali, da se ni precej začelo poskušati. Treba bi bilo mnogo velikih topov spraviti v zapadne kraje, kjer malokdaj dežuje, in jako mnogo streliva si priskrbeti. Inženier Powers je preračunal, da bi stroški za jeden tak umeten dež stali nad 80 tisoč dolarjev ali nad 160 tisoč goldinarjev.

Ker ima kmetijsko ministerstvo v zapadnih pokrajinah dobro vrejene postaje, je bilo pričakovati, da bodo stroški precej manjši, nego jih je preračunal gori omenjeni inženier, ali vendar se je kongres teh stroškov ustrašil in ni dovolil nobene svote za poskuse.

Leta 1880 je pa general Daniel stvar iz nova sprožil. Priporočil je pa, da naj se namesto streljanja s topovi z zrakoplovom spusté v zrak večje množine razstreliva in s posebnimi pripravami užgó. Dobil je patent za tak zrakoplov. Stvar vendar ni

napredovala, ker ni bilo denarja, Amerikanci pa kmalu ne odjenjajo od kake stvari, ki se je lotijo. Senator Farwell je predlanskim v kongresu dosegel, da se je dovolilo 2000 dolarjev za poskuse. Lani se je pa ta svota povišala za 7000 dolarjev in v avgustu so se že začeli poskusi, katerih se je udeležilo več tehnikov in učenjakov.

V Teksasu na neki planjavi so se vršili poskusi z 68 zrakoplovi. Na veliki planjavi so določili tri proge po dve angleški milj daljave, pol angleške milje drugo od druge oddaljene. V prvi progi postavili so velike baterije, s katerimi so se vsak čas lahko užgale večje množine dinamita in drugih razstrelil; v drugi progi so se spustili v zmerno visoko manjši zrakoplovi, v tretji progi pa večji zrakoplovi z razstrelili. Zrakoplovi bili so privezani z žicami, tako da se je razstrelilo lahko vselej užgalo z električno iskro.

Pri prvem poskusu, ki je trajal dné 9. avgusta popoldne dve uri, so delovale le pritržne baterije. Drugi dan zjutraj je bilo nebo še vedno jasno, ali proti poldnevni se je pooblačilo in popoldne je bil hud dež. Pri drugem poskusu dné 17. avgusta so pa poleg pritržnih baterij razstrelili tudi nekaj dinamita v zrakoplovi. Drugi dan popoldne je bila ploha. Po tretjem poskusu dné 25. avgusta so pa v vseh večjih zrakoplovi užgali dinamit. Uspeh teh

bavijo se sila marljivo vsi laški listi s tem potovanjem „in spe“.

Kakor znano, je večina laškega ljudstva zlobno nabujkana proti Avstriji. Gotovo ni mesta v celi Italiji, v kojem ne bi „misera contribuens plebs“ — v pravem pomenu vseh treh besed — rohnela najstrastnejšega sovraštva proti Avstriji.

V Rimu imamo večkrat očitne dokaze takega sovraštva. Palača „Venezia“, na kateri blišči ponosno svitli avstrijski orel; palača „Chiggi“, kjer stanuje poslanik pri Kvirinalu, in „Dell Anima“ so pravi Eldorado, na katerem skuša rimska, politično zaslepljena druhal vsak čas svojo surovost pokazati in političen srd ohladiti.

Bomba, ki se je raznesla pred Chiggijevo palačo; krute demonstracije pred „Venezijo“ letos 2. oktobra in že večkrat prej, so še v živem spominu. Kako v irredentovskih krogih o Avstriji mislijo in govorijo, presega že meje dostojnosti. Avstrija jim je še jedino zavetje, kjer se goji in šopiri še vedno divji barbarizem. Na zemljevidih, ki se po kopah vidijo na razgled pri knjigarjih v rimskih ulicah, je Avstrija kaj ozko ostrižena. Laška meja seza tje gori do Brennerja in gorenje Drave; pri Trbižu gre potem za železnico in Savo proti Ljubljani in od tam preko do Reke. Ecco! — „neodrešene dežele“ so na ta način že pri Italiji.

Zaradi tega političnega mišljenja pač ni čudo, da so skoro vsi listi kar besno planili po novici „da pride avstrijski cesar v Rim“.

Svojega mišljenja ne prikrivajo niti z najmanjšo uljudnostjo do sosedne države. Tako piše danes jeden izmed njih: „... pravi se, da bo avstrijski cesar vrnil v Rimu obisk, s katerim sta ga bila počastila Viktor Emanuel in za njim kralj Umberto. Že v drugič je o tem govorica. Mi smo vedno temu nasprotovali, kajti tu manjka prave odkritosrčnosti in prijaznosti, ki sta prvi pogoj enakim demonstracijam. In gotovo tega ni Italija kriva, ki ne more pozabiti žalostnih tradicij o avstrijski vladni nad svojimi najlepšimi deželami. Še manj pa more Italija molče prenašati protilaško politiko, katero Avstrija nadaljuje, posebno po vladnih organih v „neodrešenih provincijah“ — nelle provincie irredente! ...“

Radikalni listi so pa še našli drug vzrok proti obisku. Bojé se, da bo cesar Franc Jožef posredoval med kraljem in papežem. Da bi ga pri tem vodil jedini smoter, zboljšati neznošni položaj sv. Očeta in tako nekoliko poravnati vnebovpijočo krivico, — vé vsakdo. To bi pa šlo, se vé na račun „združene Italije“, ki bi morala začeti povračati kruti svoj rop, s katerim je pač „barbarsko“ oropala vladarja, ki je imel več kot tisočletno pravo na svoje dežele.

Kdo bi dvomil, da bodo „združeni Italijani“ temu z vsemi silami nasprotovali? „Mi odločno zavračamo vsako spravo z Vatikanom, kajti ona

poskusov, ki je pretresel posebno gornje zračne plasti, je bil mnogo večji. Drugi dan zjutraj zgodaj je bil močen dež z gromom, ki je trajal 5 ur. Več let v tem kraju ni bilo takega dežja. Poleg omenjenega deževanja po posamičnih poskusih je tudi druge dni mej poskusi bil večkrat lahak dež, kar je bila poprej velika redkost ob tem času v tem kraju.

V Teksasu je namreč vsako leto suša. Zbrani učenci so se izrekli, da pretresenje zraka zlasti v višjih plasteh prouzroči, da se vlaga v zraku združi in začne deževati.

Kakor v Ameriki, tako se tudi v Madrasu v Indiji poskušali z razstreljevanjem prirejati umeten dež. Prvi poskus se je dobro obnesel. Na 600 črevljev visokem holmu so razstrelili mnogo dinamita in kmalu je bil močen dež v obsegu petih angleških kvadratnih milj.

V Ameriki se je že osnovala posebna družba, ki se bode pečala z narejanjem umetnega dežja. Družba je že dobila potrjenje in letos začne svoje delovanje. Stvar je velicega pomena, če se dobro obnese, pridobile se bodo za kmetijstvo mnoge obširne pokrajine, ki so sedaj zaradi pomanjkanja moče bile skoro sama puščava. Seveda sedaj stvar še ni končno dognana. Posebno še ni rešeno vprašanje, če umetni dež ne bode predrag.

bi bila le v kvar javni svobodi. Italija nima ničesar s spravo poravnati z Vatikanom, „non ha nulla da conciliare con Vaticano!“

„Na noben način ne moremo dopustiti kakšnega vpliva zunanjih držav. Obisk avstrijskega cesarja v ta namen nasprotoval bi vesti in domoljubju laškemu, — „ripugnerebbe alla coscienza ed al patriotismo italiano!“ — in laški ministri, ki bi se predrznili, za to prevzeti odgovornost, ne bi niti jeden sam dan ostali na svojem mestu.“

Tako laški list. Govor je jasen dovolj; bengalično razsveti ideje zagrizenega Italijana, kateremu je za Italijo več, kakor pa za sveto pravico.

Sicer pa smelo trdim, da so laški listi v tem oziru svobodno čisto mirni! Avstrijski cesar jih s svojim obiskom ne bo motil. Kajti: je li mogoče, da bi cesar, ki je nedosegljiv vzor katoliškega mišljenja, ki pri vsaki priložnosti svojo katoliško zavest javno neustrašeno pokaže, prišel v Rim v sedanjih razmerah, in tako vsaj neposredno odobral politične krivice? Kako bi li moralo biti pri srečanju vladarju katoliškemu, ki bi gledal na Kvirinalu slavoloke, a spodaj ob Tiberi videl bi Vatikan, tužno ječo svojega duševnega vladarja!

Ne! Brezdomno, — dokler ne bode na Angeljskem gradu ponosno, kakor prej tisoč let že, vihrala papeževa zastava, tako dolgo ne bo nobeden katoliški vevladar prestopil praga na Kvirinalu.

Prišel bo dan, ko bo krivica poravnana, in vatikanski jetnik zopet v posestvu svojih, po božjem in narodnem pravu samo njemu pripadajočih, staroslavnih rimskih tal. Da, takrat, — in le takrat, — šumljali bodo Tiberini valovi pozdrav s severa došlemu vladarju; takrat bo njemu veljal pozdrav rimskega ljudstva: Evviva! —d.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. januarja.

Notranje dežele.

Položaj. Levičarjem je jako nepovoljno, da bodo ministri stopili v ožjo zvezo s posamičnimi strankami. Mislijo so, da bode le levica po grofu Kuenburgu v zvezi z ministerstvom, druge stranke pa bode vlada popolnoma prezirala. Seveda na ta način bi bila kmalu levica v ministerstvu imela odločilen vpliv. Glavno levičarsko glasilo se posebno huduje, da je grof Falkenhayn vstopil v zvezo s konservativnim klubom, in se izpodtika nad tem, da celih trinajst let ta minister ni bil v klubu in je še le sedaj vstopil, ko je Kuenburg vstopil v ministerstvo. Popolnoma prezira premenjene razmere. Poprej ni bilo tako treba tesnejše zveze s konservativnim klubom, ko je tudi levica ni imela. Da bi pa sedaj vlada ne iskala te zveze, bi jo levica kmalu k sebi potegnila in ne imeli bi več vlade med strankami, temveč levičarsko vlado pod neutralno firmo. Jako hudomušno povprašuje židovski list, kaj bode, če pride na vrsto v ministerskem svetu slovensko narodno vprašanje. Grof Falkenhayn se bode moral potegovati kot član Hohenzwartovega kluba za Slovence, grof Kuenburg pa zagovarjati nemštvo. Mi tudi ne vemo, kaj bodo storili ministri v takem slučaju, ali znano je nam in bi tudi „N. Fr. Pr.“ morala vedeti, kaj bi bila njih dolžnost. Slovenci ne zahtevamo drugega, kakor da se izvede ustava; na ustavo sta pa prisegla grof Falkenhayn in grof Kuenburg, torej jima pač ne bode težko v tem oziru prave zadeti, in dunajskim židom si zaradi tega pač ni treba beliti glav.

Češko. „Leitm. Zig.“ preti, da bodo Nemci zopet zapustili češki deželni zbor, če vlada ne bode skrbela, da se sprava izvede. Potem se pa več ne povrnejo v zbor, dokler se ne razdeli ne le uprava, na Češkem, temveč tudi deželna zakonodaja. Da bi Nemci radi razdelitev češke kraljevine, mi že dolgo vemo, ali vendar grofu Taaffeju ni treba zaradi tega biti v skrbeh. Pasivno politiko so že Nemci jedenkrat poskusili in so se prepričali, da ni baš prijetna, zato je drugi pot ne bodo zopet nastopili. S tem bi le zaigrali ves vpliv, ki ga imajo na Dunaju. Zmernejši nemški elementi sedaj nikakor ne stopijo v pasivno opozicijo, ko bi se tudi imela stranka razcepiti.

Mladočehi hoteli so v Pragi osnovati društvo, ki bi imelo namen skrbeti za naraščaj „svobodomiselne“ stranke. Namestništvo je spoznalo, da bode to društvo mladino zavleči v politiko, in pravil ni potrdilo. Osnovatelji so se pritožili na ministerstvo, „Narodni Listy“ se pa močno hudujejo.

Galicijski. V Galiciji je tako pomanjkanje učiteljev, da 64 novih šol neso mogli otvoriti in so morali celo 91 prejšnjih šol zapreti. Na 463 šolah pa začasno poučujejo učitelji, ki nimajo spričevala sposobnosti. Vsem manjka kakih 800 učiteljev, da bi mogli popolniti vsa mesta. Na več sto šolah je le jeden učitelj, ko bi imela biti dva. Deželni

zbor se bode posvetoval, kako bi se odpomoglo takemu pomanjkanju učiteljev.

Vnanje države.

Rim. Včeraj zjutraj umrl je kardinal Simeoni za influenco. Simeoni je bil rojen dne 27. decembra 1816. leta v Paglianu pri Palestrini. Ko je dovršil bogoslovne in pravne študije, postal je leta 1840. profesor na propagandinem zavodu. Pij IX. ga je imenoval za domačega prelata, pozneje za komornika in mu izročal razne diplomatične posle. 1871. leta je pokojnik postal nuncij v Madridu in kardinal. 1876. leta je bil imenovan po Antonellijevi smrti papeškim državnim tajnikom in prefektom papeških palač. Po smrti papeža Pija IX. je bil generalni prefekt kongregacije „De propaganda fide“.

Anglija. Umrl je včeraj dopoldne kardinal Manning. Henry Eduard Manning je bil rojen dne 15. julija 1808. leta v Totteridgu (Hertfordshire), 1830. leta je postal duhovnik anglikanske državne cerkve, 1850. leta je prestopil v katoliško vero in petnajst let pozneje je bil imenovan nadškofom westminsterskim. Na cerkvenem zboru v Rimu je zagovarjal nezmisljivost papežev. 1875. leta bil je postal kardinal. Znan je tudi kot bogoslovni pisatelj. Zanimal se je za revnejše prebivalstvo in posebno se potegoval za delavce. Posredoval je ob raznih štrajkih, in sicer ne brez uspeha.

Turčija. Chadournovo iztiranje iz Sofije je dalo povod, da so nekatere velevali sprožile misel, da naj se pravica iztiranja iz Turčije, oziroma iz Bolgarije definitivno vredi, da v bodoče ne bode nikakih nesporazumljenj. Turški vladi se bode priznala brezpogojna pravica, da sme iztirati tujce, če se ji to potrebno zdi. Samo naznaniti mora nekaj časa poprej konzulu ali drugi kompetentni oblasti nameravano iztiranje in je poprositi, da pomaga dotičnika odpraviti. Tako bode konzul, oziroma drugo kompetentno oblastvo, imelo čas, da poskusi stvar še poravnati, če se mu bode potrebno zdelo. Ko bi pa konzul, oziroma druga kompetentna oblast, ničesa ne storila, ima turška vlada sama pravico, koga iztirati, ko preteče določen čas.

Francija. Radikalni „Intransigeant“ očita ministru Constansu stvari, ki spadajo pred porotno sodbo. Seveda vse te stvari se ne dajo lahko dokazati. To je pa gotovo, da je minister solastnik neke kavarne v Tuluzu, kjer se shaja jako različna družba in se trpe prepovedane igre. Radovedni smo, če bode vlada proti radikalnemu listu tudi takoj vložila tožbo, kakor jo je proti nadškofu Soulardu.

Nemčija. Kakor je znano, je nemški državni zbor se že večkrat izrekel, da bi se poslancem dovolile dijete. Zvezni zbor je pa vselej na vladni predlog to odklonil. Sedaj je pa stvar prišla zopet v zboru na vrsto. Vlada in nekaj poslancev se je izrekla proti vpeljavi dijet, ker bi od tega imeli le socialisti korist. Tudi se jim zdi, da bi to škodovalo veljavi državnega zbora. Socialist Bebel je pobijal te pomisleke. Osvetljeval je liberalizem nekaterih strank, ki na vso moč ovirajo, da kak nižji človek ne pride v zbor. Njegova stranka od vpeljave dijet ne bode imela dobička, ker je že toliko požrtovalna in organizovana, da vzdržuje svoje zastopnike. Veljava državnega zbora bi ne trpela zaradi dnevnice. Člani zveznega sveta tudi dobivajo dnevnic brez škode za veljavo tega zbora. Civilne liste vladarjev v nekaterih državah so se zadnji čas povišale, pa ni nikdo trdil, da bi to poniževalo dotične vladarje.

Portugalsko. Finančni minister je dal ostavko, ker so finančne razmere vedno neugodnejše. Republikanci agitujejo močno proti vladi in monarhiji. Dobro sredstvo so jim slabe finančne razmere in pa razne sleparije pri bankah in železnicah. Več veljavnih mož straži policija, ker jih dolže, da so sokrivi pri teh sleparijah. 16. t. m. je občni zbor železniških delničarjev.

Izvirni dopisi.

Iz Podjunske doline na Koroškem, 10. jan. (Za slovensko šolo!) Na vsak način in z vzemi silami, ki so jim le količkaj na razpolago, skušajo naši narodni nasprotniki zabraniti koroškim Slovincem slovensko šolo. Kakor jeden mož vzdignil so se, da bi vesoljnemu svetu dokazali, da koroški Slovenci ne marajo slovenskih šol. Posebno jih je zbadlo, da smo koroški Slovenci v minolem letu odposlali 33 prošenj učnemu ministru, naj se vsaj enkrat zboljšajo naše sedaj malovredne šole.

V mnogih občinah, kjer je občinski zastop, — na kateri način, tega danes nečemo razpravljati, — v rokah nemškutarjev, združili so se kmetje sami ter so prosili za slovensko šolo. Pa nemamo dosti upanja, da bi ti slovenski možje dosegli že sedaj svoj namen. Kajti po vseh takih občinah pošiljajo se prošnje kar po vrsti občinskim odborom, naj se ti izrečejo o dotičnih prošnjah. Da ti občinski odbori na nekaj migljaj „jednoglasno“ sklepajo, naj v šoli ostane vse pri starem, češ, da si boljše šole od selanje nemškutarske niti misliti ne morejo, — tega mi ni treba še posebej povdarjati.

Tako so se vrnila prošnje, kolikor vemo, v Tinjah, Prevaljah, Črni itd.

Drugače je stvar, kjer so občinski zastopi v narodnih rokah, ker tam se dá z vztrajnostjo mnogo doseči. N. pr. poslala se je iz Celovea prošnja Belski občini nazaj, a tamošnji vrli odborniki so jo kar naravnost zopet vrnili ter še odločneje zahtevali za svojo šolo slovenščino kot učni jezik.

Isto zgodilo se je tudi v Švabeku blizu Pliberka, o čemur Vam poročam v nastopnem obširnejem. Zastopu občine Švabek poslala se je prošnja krajnega šolskega sveta v Švabeci z dné 7. julija min. l., naj se v tamošnji šoli slovenščina uvede kot učni jezik. Zato se je dné 3. t. m. pri seji občinskega odbora zopet sklepalo o poučnem jeziku v šoli. Kakor že prej, sta se tudi sedaj tamošnji župan, star „bauerubundar“ in učitelj, ki je občinski pisar, prizadevala, kar le človek more, da bi občinski zastop strahovala, naj se ta sedaj, kakor se je na njuno povelje storil že minolo poletje izrekel za nemško šolo. Župan šel je še par dnij poprej k „bauerubundarjem“ na Rudo naskrat se nemškutarskega duhá in učil se, kako bo pri dotični seji razsajal, blaženo nemščino v sedma nebesa koval in jo priporočal kot pravečati „non plus ultra“ vsake modrosti in omike. In res, govoril je to pot kakor še nikdar poprej, da je siromaku pót kar tekel po licih; učitelj, ki je v govorništvu manj izurjen, prikimoval mu je, kar se je le dalo.

Ko je končal župan svoj slavospev nemščini, vstal je pa prvi občinski svetovalec g. L. Krištof ter je stavil dobro utemeljeni predlog, naj se občinski odbor izreče za slovensko šolo. To je strašno dregnilo župana, ki je moral spoznati, da so padle vse njegove besede, pridobljene z mnogim trudom, na nerodovita tla. Začel je zato na novo razgrajati ter se odločno protivi stavljenemu predlogu. A gosp. Krištof mu je kar na kratko odgovoril, naj je zdaj tiho, ker je krega že dosti; naj se glasuje. In res so glasovali. Dva omahljiveca zbežala sta strahu pred županom pred glasovanjem, drugi pa so jednoglasno glasovali za Krištofov predlog, naj bodi slovenščina učni jezik skozi vse razrede, nemščina učni predmet od 3. ali 4. leta naprej.

Tako je ostal ljubeznjivi župan na cedilu; same jeze branil se je zapisnik narekovati ali ga podpisati. Narekoval je zapisnik zato prvi občinski svetovalec, a gospod učitelj ga je moral pisati, akoravno je šlo silno, silno težko. Župan je sicer še kričal in grozil možem, ki ne marajo prodati svoje dece na ljubo neki kliki, — a nič ni izdalo; občinski zastop glasoval je za slovensko šolo in tako popravil svojo izjavo minolega leta, ko sta župan in učitelj z zvijačo prisilila, da se je izrekel za nemščino kot učni jezik.

Za slovensko šolo prosil je v švabeški občini, kakor omenjeno, krajni šolski svet, kojega načelnik je ondotni župnik preč. g. Mat. Randl. Pred nedavnim časom dobil je od okrajnega šolskega sveta vloženo prošnjo nazaj z ukazom, da se ima še enkrat seja sklicati ter o tej prošnji posvetovati, o sklepu poročati višjim šolskim oblastvom in tudi doposlati sejni zapisnik. Toda vrli krajni šolski svet, oziroma njegov načelnik, se je tej zahtevi odločno ustavljal ter odgovoril, da je še enkratna seja nepotrebna, ker se je peticija sklenila na čisto postaven način. Kakor kaže povabilni list, bili so vsi udje krajnega šolskega sveta k seji dné 7. jul. l. l. sklicani in so se tudi vsi zbrali. Pri seji se je prošnja sestavila, vsestransko o nji posvetovalo, dobro premislila, dvakrat prečitala in jednoglasno sprejela, kakor kažejo podpisi v sejnem zapisniku. Kaj hočejo šolska oblastva torej še več? Nepotrebno bi bilo še enkrat sklepati o tem, kar se je že jednoglasno sklenilo. Pridejal se je prošnja, še izvirni zapisnik dotične seje ter povabilni list, in tako se je prošnja zopet vrnila. Upajmo, da bo v kratkem imela zaželeni uspeh!

Ta slučaj navedli smo brez daljšega komentara; saj stvar sama dosti glasno govori. Želeli bi le, da bi v vseh občinah tako odločno in neustrašeno postopali, kakor vrli možje v Švabeci. Slava tako zavodnim in odločnim narodnjakom, zlasti njih vzornim voditeljem! Živeli!

Gg. slovenske državne poslance pa opozarjamo na ta slučaj, ki priča na novo, s kolikimi težavami se moramo boriti za svoje postavne pravice, in kako težko se nam dovoljuje vsaka še tako neznatna drobtina narodne enakopravnosti!

S Štajerskega, 13. januarija. Čč. oo. kapucini štajerske pokrajine razvrščeni so, kakor najnovejši njihov imenik spričuje, v 13 samostanov, od katerih se nahajata dva v goriški, dva v krški in dva v ljubljanski škofiji. V lavantinski vladikovini stanujejo čč. oo. kapucini samo v Celju, v graški episkopovini pa na šestih krajih, tako da večina samostanov „štirske pokrajine“ leži v resnici na Štajerskem. V teh 13 samostanih bilo je v pretečenem letu 1891 do 65 čast. mašnikov ali „patrov“, 20 klerikov in 58 bratov-lajikov, vseh skupaj torej 143 redovnikov. Vsej provinciji na čelu je že četrtočkrat preč. gospod provincijal p. Ferdinand Plattner, pristen Tirolec, rojen leta 1834, v redu od leta 1853, mašnik od 26. decembra 1857. Temu v pomoč so bili lanske leto izvoljeni sledeči gg. defintorji: 1. Č. o. Gregorij Jenič, gvardjan celjski; 2. o. Friderik Inglič, vikarij pri Sv. Križu na Goriškem; 3. bivši provincijal o. Rafael Oblak, sedaj gvardjan v Gorici in 4. dosluženi provincijal o. Norbert Briks, gvardjan v Celoveu „Rimska varuha“ (Cust. Rom.) sta že omenjena gg. defintorja o. Rafael in o. Gregorij. Samo eden g. pater (Ludovik) in eden frater (Dominik) sta že petdesetletnico svojih obljub dopolnila, a lepa vrsta gg. klerikov, med temi več čast. Štajercev, pripravlja se na sv. mašniško posvečenje. Trije čč. očetje: p. Celestin v Gorici, p. Donat v Celju in p. Zeno v Wolfsbergu odločeni so za lektorje ali bodoče učitelje bogoslovja. Naj bi se jim posrečilo, prav obilo število za čast božjo in za vzveličanje duš gorečih oo. kapucinov tej pokrajini vzgojiti. Dela se jim nikjer ne bo manjkalo! Š. T. V.

Iz Polja pod Ljubljano, 14. januarija. Naše bralno društvo bode imelo dne 18. t. m. drugi občni zbor, pri katerem se bode volil nov odbor za tekoče leto. Pri vsakem društvu je največ na tem, da ima skrben in delaven odbor, ker brez tega vse zaspí. Dosedanji odbor našega društva je prav marljivo delal v prid društva, ki je v kratkem času pridobilo si tukaj spoštovanje in vzbudilo zanimanje za čitanje dobrih knjig in poštenih listov. Društvo šteje nad 70 udov in tudi v denarnem oziru smo zadovoljni. Torej z izvolitvijo novega odbora ne bomo v zadregi, ker je dosedanji vestno izvrševal svojo dolžnost.

Ker ima društvo namen, prirejati tudi poštene veselice, zato bi nam odbor jako ustregel, ko bi še enkrat spravil na oder igro „Bob iz Kranja.“ Zadnjič smo bili s to predstavo vsi zadovoljni.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. januarija.

(Državnemu zboru) je došlo mnogo prošenj iz Istre, Dalmacije in Kvarnerskih otokov, naj bi se trgovinska pogodba z Italijo premenila v onem delu, kjer se govori o carini na izvoz italijanskega vina v našo državo in narobe. Nam se dozdeva, da so te prošnje utemeljene in ne umejemo, čemu bi se na merodajnem mestu brevi manu prezirale. Ali morda zato, ker veliki kapitalisti to želé?

(Rudarski strajk.) Iz Zagorja se nam piše: Tukaj je že več časa delavce hujskal znani agitator E. Ehrlich, obljuboval jim hribe in doline, podkupil nekaj kolovodij in tako dosegel, da rudarji še sedaj nočejo na delo. Okrajni glavar iz Litije, gosp. Grill, je to zvedel ter ukazal rogovileža prijeti ter ga danes 14. t. m. odgnati čez kranjsko mejo v Trbovlje, kjer je okr. glavar iz Celja, g. Wagner. To utegne pomagati, da se bodo delavci spametovali in ne poslušali taci hujškačev, kateri v prvi vrsti gledajo na svoj dobiček. G. okr. glavar Grill in rudarski nadkomisar Toldt sta se prepričala, da je strajk v Zagorju neopravičen in se je pričel le vsled anarhističkega hujskanja. In če se vprašamo, komu koristijo strajki, moramo odgovoriti, da skoro brez izjeme le agitatorjem. Ti si naberó nekaj novcev in odrinejo zopet drugam, škodo pa trpé ne samo lastniki rudnikov, ampak tudi delavci. Ti namreč ničesa ne zaslužijo ter morajo stradati, če pa se ustreže nekaterim njihovim zahtevam, od tega v teku časa zopet nemajo nobene koristi. Zato bi storila kompetentna oblastva najbolje, da takoj zapró vse agitatorje ter se sama vestno in natanko prepričajo, če in zakaj se delavcem godi krivica. Če se oblastvo prepriča o krivici na strani delavcev ali delodajalcev, naj skrbi, da se odpravi.

(Osebná vest.) Kakor smo že omenili, je državni nadpravdnik v Gradcu dr. V. Leitmeier imenovan pravim dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču na Dunaju. Za Slovence je to imenovanje

pomenljivo v tem obziru, ker je dr. Leitmeier popolnoma več slovenščini.

(K statistiki ljubljanskih fará l. 1891) nam je še dodati, da jih je v kuraciji c. k. moške kaznilnice na Gradu umrlo 6; torej je bilo v Ljubljani mrličev 1276.

(Umrí) je dné 10. t. m. v Malih Lipljenih v škocijanski župniji pri Turjaku po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 82. letu g. Jože Jančar, oče č. g. župnika nemškega viteškega reda na Dunaju. N. v m. p.!

(Iz Novega Mesta) se poroča, da je tamošnje katoliško društvo rokodelskih pomočnikov Sv. Treh Kraljev dan imelo lepo društveno veselico. Vrli rokodelci so prav dobro péli in deklamovali, posebno dobro pa so predstavljali g. Kržiča igro „Pravda“. Društvo si je oskrbelo tudi kulise, katerih so doslej zeló pogrešali pri predstavah. Bil je lep večer, ki udeležencem ostane v prijetnem spominu. Hvalo zaslužijo vrli pomočniki in društveni predsednik gosp. dr. Marinko, kakor tudi g. prof. Vrhovec, ki rokodelce poučuje za predstave, in pevovodja g. P. Otokar. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

(Iz Št. Jerneja) na Dolenjskem se poroča: Nedavno se je čast. gosp. J. Piber peljal obhajati. Konj se splaši, gospod pade z voza in si izmakne rame, da mora ležati.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) je imelo dné 13. januarija 52. sejo. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, Mat. Močnik, Luka Svetec (podpredsednik), Andrej Zamejec, Anton Žlogar (zapisnikar). Od nadzorstva: Oroslav Dolenc. Prvomestnik naznanja mesto obolelega blagajnika dr. Vošnjaka, da se je vstreglo prošnjam nekaterih posojilnic ter jim poslalo denarnih vlog. Tajnik poroča o tekočem poslovanju. Od zadnje seje so vpisani mej društvene pokrovitelji z doneskom 100 gld.: G. Peter Majdič iz Celja, ki je pristopil kot prvi pokrovitelj k ženski podružnici v Št. Juriju ob južni železnici ter tako proslavil ondotno slovensko ženstvo in svoje ime pred slovenskim svetom. Ljubljanski gg. bogoslovci kot božični dar leta 1891. In pred par dnevi tudi mariborski gg. bogoslovci. — Nove podružnice snujejo: V Zagorju, v Središču in v Ormožu žensko podružnico. — Ukrene se s posebno okrožnico zglasiti se pri rodoljubnem ženstvu po slovenskih deželah, da bi blagovolilo snovati čim več mogoče ženskih podružnic. — Ker je ljubljanski „Sokol“ sklenil, pri svojih članih nabirati doneskov ter postati pokrovitelj naši vseslovenski družbi, ukrenilo se je priporočiti to vrlo ravnanje vsem slovenskim narodnim društvom v posnemanje. Tako postopanje posamnega člana le malo stane, a celoti veliko koristi. Po predlogih odbornikov dr. Bleiweisa, I. Hribarja, M. Močnika, L. Svetca in A. Zamejca je bilo več prošenj uslišanih in podeljenih nekaj podpor. Poslovanje gledé osnove novih zabavišč se je vzelo na znanje.

(Občinske volitve na Koroškem.) Poroča se nam: Po hudi volilni borbi (udeležilo se je volitve nad 200 volilcev!) zmagala je slovensko-katoliška stranka v Štebnu na Zili. V tretjem volilnem razredu izvoljeni so štirje naši in dva nemškutarja, v drugem šest naših, v prvem šest nasprotnikov, ker ima v tem razredu volilno pravico več liberalnih baronov in grofov). V občinskem odboru je tedaj deset našincev in osem nasprotnikov. Županom izvoljen je g. Matej Droml. — V Žabnicah izvoljen je prejšnji narodni občinski zastop, na čelu mu vrli narodnjak g. Luka Frustuck. Slava!

(Poljedelski minister) je odredil, da se žrebčarija iz Spod. Polskave preseli v Slov. Bistrico.

(Iz Gorice) se nam poroča, da se bode vršilo prvo zborovanje akademične podružnice vseučilišnega društva „Gorica“ v bogoslovnici dné 17. t. m. ob 5. uri popoldne. Vspored: 1. Nagovor osnovatelja. 2. Volitev odbora. 3. Poročilo o zborovanju odposlancev v Solnogradu avgusta meseca 1891. 4. Šubert: Kvartet „St. 7“. 5. Grilanc: „Cerkev in znanost“. 6. Kothe: „Jesu dulcis memoria“ (moški zbor). 7. Luksič: „Vseučilišče in socijalno vprašanje“. 8. Beethoven: Sinfonie „Coriolanus“. 9. Slučajnosti. 10. Bačni: „Crudelis Herodes“ (moški zbor). 11. Sklep. 12. Lacina: „Koračnica“ (svira orkester).

(Slov. akad. društvo „Slovenija“) priredi dné 8. februvarija t. l. v dvorani „goldenés Kreuz“ Bleiweisovo slavnost in sicer koncert s plesom; natančni program priobčimo v kratkem. Slavnost sama, ki bode na čast nepozabnemu voditelju slovenskega naroda, bode gotovo vredna vrstnica slavnostim, ka-

tere je prirejala „Slovenija“ v prešlih letih in ki so si pridobile dobro ime in veljavo mej slovenskim in dunajskim občinstvom. Čisti dohodek namenjen je „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce“ in društvenim namenom in se gledé na ta dobrotni namen prostovoljni doneski z zahvalnostjo sprejemajo od odbora akad. društva „Slovenija“ VIII. Wickenburggasse Nr. 12.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Umrli je po kratki bolezni dné 8. t. m. č. g. Ivan Kramberger, župnik v Vurberku. Č. g. Fr. Mandeliček je premeščen iz Pilštajna k Sv. Petru pod Gorami, na njegovo mesto pride č. g. A. Zavadir iz Šmartina pri Slov. Gradcu.

(100.000 goldinarjev) je glavni dobiček velike praške razstavne loterije. Opozorjamo častite čitatelje naše, da je žrebanje dné 12 februvarja.

Raznoterosti.

— General Franc Zach je včeraj zjutraj umrl v Brnu na Moravskem. Rojen je bil l. 1807 v Olomucu, 25 let star je moral bežati iz Avstrije, ker je bil vpleten v poljsko zaroto leta 1830; bežal je na Francosko, od tam prišel k francoskemu veleposlaništvu v Carigrad in pozneje h konzulatu v Belgrad. Leta 1848 je bil pri slovanskem kongresu v Pragi, pozneje stopil v srbsko vojsko, prepotoval z znanim Hahnem ves Balkan, bil v krimski vojski, leta 1877 prevzel poveljništvo srbske vojske proti Turkom ob Javoru, bil tepen in hudo ranjen. Zadnja leta je živel v Brnu.

— Čudna najdba. V mestu Trogiru v Dalmaciji so te dni v neki stari hiši popravljali peč in našli v zidu staro pismo, ki se glasi: „Meseca januarija 1741 sem jaz dal v zid te hiše zazidati 1000 zlatih cekinov in dve zlati verižici v vrednosti 800 rubljev. Kdor najde ta zaklad, mora zaklati 30 jancev, dati tri sode vina in v moj spomin pogostiti ljudi. Knez Kolomba Zmajević.“ Škoda, da ni povedano, na katerem kraju je denar zazidan. Lastnik hiše ne more mirno spati, ker misli na zaklad, hiše si pa le ne upa razrušiti.

Telegrami.

Dunaj, 14. januarija. V davčnem odseku je finančni minister izjavil, da bodo v marcu davčne reforme končane. Odsek je z 8 proti 8 glasovom sprejel znani Plenerjev predlog, da se malim obrtnikom znižajo davki.

Dunaj, 15. januarija. „Neue Fr. Pr.“ je iz Belgrada dobila naslednji telegram: Bolgarska vlada prosi trodržavno zvezo pomoči, da jej Srbija izroči Rizova. Avstrijski poslanik Thoemel je prečital Kalnoky-jevo noto, v kateri zvrča na srbsko vlado vso odgovornost za kake dogodke v Bolgariji. Enako noto je poslala tudi Italija, če je tudi Nemčija, ni še znano. Vredništvo pa dostavlja, da ne vé, ali je to poročilo resnično.

Dunaj, 15. januarija. Generalni nadzornik konjice Gemmingen je umrl za influenco.

Dunaj, 15. januarija. Poslanec Kozlovski pri nadaljevanju generalne debate o trgovskih pogodbah pravi, da je cesar avstrijski zvezda-vodnica politiki sprave in ljubezni mej narodi. Govornik odločno polemizuje proti rusofilskim izjavam Kramača in Vašatyja. Da je general Kaulbars tako pritiskal Bolgare, to pač ne more vzbujati slovanskih simpatij za Rusijo. Ko bi bil Vašaty tako govoril v Rusiji, poslali bi ga že bili tja, od koder bi se ne vrnil. (Odobranje.) Govornik je naznanil, da so Poljaki proti temu, da bi se sklenila trgovinska pogodba z Rumunijo. — Poslanec princ Liechtenstein govoril proti pogodbam in upa, da bode trodržavna zveza se ohranila, ko se bode že pozabila dvomljiva pridobitev trgovskih pogodb. On je proti pogodbam iz gospodarskih in socijalnih ozir.

Praga, 14. januarija. Okrajni šolski svet v Liberci je odstavil češkega učitelja Fuksa.

Tuji.

13. januarija.

Pri **Maliču**: Schwarz, Leiss, Ritschel, Pollak, trgovci, z Dunaja. — Steydler, potovalec, iz Grada. — dr. Thoman pl. Montalmar, okr. glavar, s soprogo; Wolf in Zurl, potovalec, iz Kočevja. — Maximovitch, trgovec, iz Zagreba. — Wottawa, graščak, iz Maribora. — Altman iz Pulja. — Schmiedek, c. in kr. poročnik, iz Welsa.

Pri **Stonu**: Sperl, uradnik; Schipp; Mayer, tovarnar, iz Grada. — Kern, trgovec, iz Trsta. — Errath, trgovec, iz Mokronoga. — Weiss, trgovec; Wachslar, potovalec, in Stern, z Dunaja. — Pogačnik iz Cirknice. — Kastner, prokurist, iz Celovea. — Jerše, župnik, iz Dobovea.

Pri **Južnem kolodvoru**: Cimadori, uradnik; Wassermann, nadzornik, iz Trsta. — Goljevšek, trgovec z lesom, iz Gorice. — Atzl, hišina, iz Grada.

Umrli so:

11. januarija. Marija Švarc, gostja, 70 let, Rožne ulice 9, marasmus.

13. januarija. Štefanija Vanino, brusačeva hči, 13 mesev, Florjanske ulice 15, božast — Andrej Devescovi, delavec, 34 let, Poljanski nasip 50,

V bolnišnici:

11. januarija. Marija Krašk vic, gostja, 57 let, marasmus. — Franc Koren, branjevec, 59 let, tabes dorsalis

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Velika praška loterija. Zadnji mesec.
Glavni dobiček 44 (15-3)
100.000 goldinarjev
Srečke à 1 gld. priporočila J. C. Mayer.

12. januarija. Janez Zmerlikar, cerkvenik, 67 let, kap. — Lorenc Vidmar, delavec, 57 let, vsled raka na jetrih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja		barometra v mm	toplosmera po Celziju		
14	7. u. jut.	719 2	— 3 2	sl. vzh.	oblačno
	2. u. pop.	719 2	— 1 2	sl. svzh.	sneg
	9. u. zveč.	719 8	— 2 2	sl. zapad	oblačno
Srednja temperatura — 2.8°, za 0.3° pod normalom.					

Učenec

se sprejme takoj v neko prodajalnico z mešanim blagom v nekem gorejskem mestu. Učenec mora biti zdrav, krepak, star 13 do 14 let, sin pošteni krščanski kmetiških starišev, ki je dovršil 1. gimnazijski ali vsaj vse razrede ljudske šole.

Več pové upravništvo našega lista. (13) 3-3

Pozlatarski pomočnik,

ki ume tudi ornamente rezljati, dobi delo pri

Franu Krašovec-u,

(28) 3-2

podobarju in pozlatarju v Celju.

V Tunjcah pri Kamniku so na
prodaj po prav nizki ceni
stare cerkvene orglje
z desetimi spremeni.
Več se izve pri župnijskem uradu
v Tunjcah. (27) 5-2

Katoliška Tiskarna
priporočila raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 15. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	93 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 75 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1031 " "
Kred tne akcije, 160 gld.	291 " 50 "
London, 10 funtov strl.	117 " 85 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 35 "
Cesarski cekini	5 " 58 "
Nemških mark 100	57 " 90 "

Dné 14. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	106 gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 30 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	136 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	109 " 65 "
Kreditne srečke, 100 gld.	183 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	23 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	— " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2845	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	90 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 14 1/2 "
Laških lir 100	45 " 75 "

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nataganje glavnic priporočamo:
4% galliske propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijonalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podru-
žnice njene.

50.000 goldinarjev
se dobi z
ogersko hipotečno promeso
à gld. 1 1/2 in 50 kr. kolek.
Žrebanje dné 15. januarija.